

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างแบบวัดความคิดเห็นต่อบทบาทของสตรีไทย

แบบวัดความคิดเห็นต่อบทบาทของสตรีไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ภาค คือ ภาค ก. เกี่ยวกับสถานะภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อาชีพ เป็นต้น ภาค ข. เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อบทบาทของสตรีไทยซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับบทบาทของสตรีไทย และสามารถแบ่งเป็น 4 หมวด คือ บทบาททางการศึกษา การประกอบอาชีพ สังคม และครอบครัว รวบรวมข้อความต่าง ๆ จากการสัมภาษณ์บุคคล จากนิตยสาร วารสารและหนังสือพิมพ์ เอกสารของสมาคมสตรีแห่งชาติ หนังสือทั้งที่เป็นของไทยและของต่างประเทศ ตลอดจนงานวิจัยและสุภาษิตคำพังเพยต่าง ๆ และเรียบเรียงเป็นข้อ ๆ ความหมายของข้อที่จำแนกเพื่อใช้เป็นแบบวัดความคิดเห็นต่อบทบาทของสตรีไทย นำไปทดลองใช้กับบุคคลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ความชัดเจนของแบบวัด แล้วปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล¹ ซึ่งประกอบไปด้วยข้อความ 82 ข้อ จำแนกเป็น หมวดบทบาททางการศึกษาจำนวน 20 ข้อ การประกอบอาชีพ 20 ข้อ สังคม 22 ข้อ และครอบครัว 20 ข้อ มีจำนวนข้อความที่สัมพันธ์กับบทบาทของสตรีไทย 43 ข้อ และขัดแย้ง 39 ข้อ วิธีการตอบคือให้ผู้ตอบกาเครื่องหมายถูกลงในช่องว่าง "เห็นควย" หรือ "ไม่เห็นควย" เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น

ตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างประชากรจากสมาคมต่าง ๆ ดังนี้ ครูจากสมาคมการศึกษา

¹ภาคผนวก หน้า 51.

แห่งประเทศไทย แพทย์จากแพทยสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และวิศวกร จากวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ความเบี่ยงเบนมาตรฐานจากกลุ่มทดลองใช้ (Tryout Group) เท่ากับ 2.94 ระดับความมีนัยสำคัญ .01 จำนวนตัวอย่างประชากรที่ต้องการอย่างน้อย 186 คน แต่เนื่องจากข้อที่ได้รับความตอบกลับกลับมาไม่ครบตามจำนวนที่ต้องการ จึงส่งแบบวัดมากกว่าจำนวนที่ต้องการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้ส่งแบบวัดความคิดเห็นต่อบทบาทของสตรีไทยจำนวน 330 ฉบับ ไปยังตัวอย่างประชากรที่กำหนด โดยทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง รวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 27 ธันวาคม พุทธศักราช 2516 ถึงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2517 ปรากฏว่าได้รับคืนจำนวน 275 ฉบับ (ร้อยละ 83.33) ผู้วิจัยได้คัดฉบับที่ไม่สมบูรณ์ออกเหลือเฉพาะที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 271 ฉบับ จำแนกตามเพศและอาชีพของผู้ตอบดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบวัดความคิดเห็นต่อบทบาทของสตรีไทยจำแนกตามเพศ และอาชีพของผู้ตอบ

001790

เพศ	อาชีพ		ครู		แพทย์		วิศวกร		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ชาย	38	14.02	47	17.34	61	22.51	146	53.87		
หญิง	59	21.77	36	13.29	30	11.07	125	46.13		
รวม	97	35.79	83	30.63	91	33.58	271	100		

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เกณฑ์ในการให้คะแนน

เนื่องจากไม่มีเกณฑ์มาตรฐานในการให้คะแนนของแบบวัดความคิดเห็นดี และข้อความจำนวน 82 ข้อ มีลักษณะสนับสนุนบทบาทของสตรีไทย 43 ข้อ และขัดแย้งต่อบทบาทของสตรีไทย 39 ข้อ และเพื่อให้ฐานในการเปรียบเทียบเท่ากัน จึงหาร้อยละของจำนวนผู้ตอบ "เห็นด้วย" และ "ไม่เห็นด้วย" แต่ละข้อ แล้วใช้ค่าเฉลี่ยของการตอบ "เห็นด้วย" แต่ละข้อและแต่ละหมวด เป็นเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

ก. ถ้าขอความใดมีค่าเฉลี่ยของการตอบ "เห็นด้วย" สูงกว่าค่าเฉลี่ยแต่ละหมวดการตอบ "เห็นด้วย" ในข้อความนั้น ได้รับคะแนน 1 และ "ไม่เห็นด้วย" ได้รับคะแนน 0 เพราะเป็นข้อที่สนับสนุนบทบาทของสตรีไทยทางด้านบวก

ข. ถ้าขอความใดมีค่าเฉลี่ยของการตอบ "เห็นด้วย" ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยแต่ละหมวดการตอบ "เห็นด้วย" ในข้อความนั้นได้รับคะแนน 0 และ "ไม่เห็นด้วย" ได้รับคะแนน 1 เพราะเป็นข้อที่สนับสนุนบทบาทของสตรีไทยทางด้านลบ หรือขัดแย้งต่อบทบาทของสตรีไทย

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลตามอาชีพต่อบทบาทของสตรีไทยโดยสุ่มรวมทั่วไป และในแต่ละหมวด ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ตัวประกอบ¹ (2 x 3 Factorial Design - Unequal Cell Frequencies) คือเพศ และอาชีพ

¹B.J. Winer, Statistical Principles in Experimental Design, (2d.ed., New York : McGraw-Hill, Inc., 1971), pp. 445 - 449.